

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 12 juni 2025
Betreft Voortgang 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn

Ons kenmerk
DGA-PAV / 98940558

Geachte Voorzitter,

De vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft mij op 23 april jl. (kenmerk 2025D18583) verzocht om u tweemaandelijks te informeren over de voortgang van het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn.

Op 11 april heb ik de hoofdlijnen van het 8^e actieprogramma (Kamerstukken II, 2024/25, 33037, nr. 597) toegezonden. Het 8^e actieprogramma heeft conform de Nitraatrichtlijn tot doel om de norm van de 50 mg/l nitraat in het grondwater te behalen en eutrofiëring van het oppervlaktewater voorkomen en verminderen. Daarmee wordt, voor zover het gaat om nutriënten afkomstig van de landbouw, een bijdrage geleverd aan het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water. In de kamerbrief van 11 april jl. heb ik, met het oog op de doelen van de Nitraatrichtlijn, mijn voorgenomen inzet voor het 8^e actieprogramma beschreven langs drie sporen.

Gezien de omvang van de waterkwaliteitsopgave voor zowel grondwater als oppervlaktewater bevat het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn naast een ingroeipad voor doelsturing ook een pakket aan generieke maatregelen. De voorgenomen maatregelen en varianten van maatregelen heb ik eveneens in voornoemde kamerbrief geschetst.

De voorgenomen maatregelen worden op dit moment door Wageningen University & Research (WUR) doorgerekend op het effect op de waterkwaliteit voor grond- en oppervlaktewater, het bedrijfseconomisch effect en de mate van inpasbaarheid in de bedrijfspraktijk. Ook zal de WUR met het oog op de milieueffectrapportage ook de bredere milieueffecten van de voorgenomen maatregelen van het 8^e actieprogramma in beeld brengen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om emissies van ammoniak, lachgas en methaan, de bodemkwaliteit en biodiversiteit. Naar verwachting kan de WUR in juli de resultaten van de doorrekening opleveren in een rapportage.

De resultaten van de doorrekening zijn nodig voor de vervolgstappen in het proces om te komen tot het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn dat vanaf 1 januari 2026 zal gelden. Voor het 8^e actieprogramma is het opstellen van een milieueffectrapportage noodzakelijk waarover de Commissie voor de

milieueffectrapportage (Commissie MER) adviseert. Daarom zal ik in juli, na oplevering van de bovengenoemde doorrekening, mijn voorgenomen invulling van het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn voorleggen aan de Commissie MER voor advies. Ik zal uw Kamer op dat moment hierover informeren.

Directoraat-generaal Agro

DGA-PAV / 98940558

Tegelijkertijd zal dan ook het concept 8^e actieprogramma ter inzage worden gelegd en voor internetconsultatie worden aangeboden. Eenieder heeft dan voor de periode van zes weken de gelegenheid om inbreng te leveren op het concept 8^e actieprogramma. Na verwerking van het advies van de Commissie MER en de reacties naar aanleiding van de internetconsultatie zal definitieve besluitvorming over de invulling van het 8^e actieprogramma plaatsvinden, zodat tijdig (1 januari 2026) het 8^e actieprogramma gaat gelden.

Tot slot heeft u in uw verzoek ook gevraagd hoe het actieprogramma zich verhoudt tot een eventuele nieuwe aanvraag voor een derogatie. Bij een verzoek tot het verlenen van een derogatie zal de Europese Commissie de waterkwaliteitstoestand in een lidstaat meewegen en in dat kader bezien of een lidstaat voldoende stappen zet in de nog benodigde verbetering van de waterkwaliteit, onder meer via de actieprogramma's onder de Nitraatrichtlijn. Op bedrijven die gebruik maakten van derogatie in 2023 lag in de meeste regio's de gemiddelde nitraatconcentratie in het bovenste grondwater onder de norm van 50 milligram per liter, het grote areaal grasland onder derogatiebedrijven speelt hierbij een rol. Ik zal deze waterkwaliteitsresultaten onder de aandacht blijven brengen van de Europese Commissie. Conform de motie-Bromet¹ informeer ik u voor het zomerreces over mijn inzet ten aanzien van een nieuwe derogatie.

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

¹ Kamerstukken II, 2024/25, 21501-32, nr.1695.

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

4 juni 2025

Kenmerk

DGA-PAV / 99260453

nota

TER BESLISSING

brief TK informeren voortgang 8e AP

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Aanleiding

De vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van de Tweede Kamer heeft u verzocht om hen tweemaandelijks te informeren over de voortgang van het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn en hoe het 8^e actieprogramma zich verhoudt tot de aanvraag voor een nieuwe derogatie. Met bijgevoegde kamerbrief geeft u invulling aan het gedane verzoek.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgevoegde kamerbrief en die te versturen aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De Tweede Kamer heeft u op 23 april jl. (kenmerk: 2025D18583) verzocht om een tweemaandelijks update over de ontwikkeling van het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn en daarbij in elke brief aan te geven welke stappen er zijn gezet, wat de volgende stappen in het proces zijn, welke maatregelen worden overwogen en hoe dit zich verhoudt tot een eventuele nieuwe aanvraag voor derogatie.
- Met onderhavige kamerbrief geeft u daarop een reactie; u verwijst naar de brief van 11 april jl. waarin de voorgenomen hoofdlijnen van het 8^e actieprogramma zijn beschreven, dat de doorrekening van de maatregelen door Wageningen University & Research (WUR) nu plaatsvindt en wat de vervolgstap is in het proces om te komen tot het 8^e actieprogramma.
- In de kamerbrief geeft u aan dat de Europese Commissie de waterkwaliteitstoestand en aan te kondigen maatregelen ter verbeteringen van de waterkwaliteit, zoals opgenomen in een actieprogramma, meeweegt in de beoordeling van een aanvraag voor een nieuwe derogatie.